

В статье актуализированы некоторые опорные вопросы исследования художественного произведения, обуславливающие выбор методики литературно-психологического анализа.

Ключевые слова: проблема анализа, типология умений, психология творчества, психическое развитие ученика-читателя.

The article actualizes some basic research on work of fiction that contributes to the choice of methods of literary and psychological analysis.

Key words: problem of analysis, typology of skills, psychology of creativity, mental development of the student-reader.

УДК 371.091.113:004.738.5

Линьов К.О.,

директор Інституту суспільства

Київського університету імені Бориса Грінченка,

кандидат наук з державного управління, доцент

РОЗВИТОК НАВИЧОК РОБОТИ КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

У статті висвітлено результати опитування серед учасників курсів підвищення кваліфікації керівників ЗНЗ м. Києва щодо володіння навичками роботи у мережі Інтернет. З'ясовується частота користування мережею Інтернет та завдання, які реалізуються під час роботи у ній. Визначається, що керівник ЗНЗ став впевненим користувачем комп'ютерної техніки та розуміє можливості, які надає мережа Інтернет для адміністративної, педагогічної та дозвілевої діяльності.

Ключові слова: підвищення кваліфікації, керівник загальноосвітнього навчального закладу, мережа Інтернет.

Постановка та актуальність проблеми. Вітчизняне законодавство у сфері інформатизації освіти спрямовує на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу [1]. Результатами інформатизації освіти мають стати: високий рівень інформаційної культури

людини; розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів; скорочення терміну та підвищення якості навчання і тренування на всіх рівнях підготовки кадрів; інтеграція навчальної, дослідницької та виробничої діяльності тощо.

Серед науковців існує розуміння того, що світ переживає фазу становлення інформаційного суспільства, головними продуктами виробництва якого є інформація та знання, що характеризується зростанням інформаційних комунікацій, створенням глобального інформаційного простору, доступом до світових інформаційних ресурсів та задоволенням потреб в інформаційних продуктах і послугах. Відповідно виникають вимоги до працівника володіти інформаційними та комунікаційними компетентностями, поглиблювати та постійно оновлювати знання з інформаційно-комунікаційних технологій (*дали* – ІКТ), розвивати навички орієнтації в інформаційному просторі та використання інформаційних продуктів та послуг. Для керівника загальноосвітнього навчального закладу (*дали* – ЗНЗ) критично важливим стає використання у повсякденній діяльності навчального закладу як особистого, так і вміння працювати у мережі Інтернет вчителів, адміністративного персоналу.

Аналіз наукових досліджень. Науковим підґрунтям для впровадження ІКТ в управління навчальним закладом є праці сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців. У працях Л. Даниленко, Г. Єльнікової, В. Маслова відображені питання систематизації управлінської діяльності, а проблеми впорядкування збору, обробки та збереження організаційно-управлінських даних ґрунтовно розглянуті такими вченими, як В. Биков, Н. Морзе, В. Олійник, В. Руденко, С. Сисоєва та ін. В. Гавловський, Р. Калюжний, І. Клименко, О. Луганський, П. Орлов, О. Сазонець, які вважають, що інформатизація навчального закладу є процесом організації доступу освітян до інформаційних ресурсів, розробка нових інформаційних ресурсів, підвищення рівня інформаційної культури педагогічних працівників. С. Литвинова стверджує, що використання web-технологій вимагає від освітянина відповідних ІКТ-компетентностей, які розуміє як здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати ІКТ-технології відповідно до освітніх потреб та вимог сучасного високотехнологічного суспільства [2].

Однією з проблем із запровадження інформатизації освіти в Україні ми вважаємо відставання керівників ЗНЗ у розвитку навичок роботи у мережі Інтернет. Актуальною стає потреба у вимірі якісного рівня володіння такими навичками, враховуючи високу динаміку розвитку ІКТ. Саме це і зумовило вибір напряму дослідження.

Метою статті є визначення рівня розвитку навичок роботи керівника ЗНЗ у мережі Інтернет. Для реалізації мети були поставлені завдання діагностувати учасників курсів підвищення кваліфікації керівників ЗНЗ м. Києва щодо володіння навичками роботи у мережі Інтернет та проаналізувати отримані результати.

Виклад основного матеріалу. Анкетування проводилося серед учасників курсів підвищення кваліфікації керівників ЗНЗ м. Києва у березні 2014 р. під час проведення підсумкової конференції по закінченню курсів. До категорії «керівник ЗНЗ» ми відносимо директора ЗНЗ та його заступників. Особливістю даного року є те, що наші учасники шість років тому були першим курсом, які пройшли підвищення кваліфікації (у подальшому — ПК) на основі затвердженого у 2009 р. Головним управління освіти і науки Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Тимчасового положення про підвищення кваліфікації керівників, педагогічних та інших категорій працівників навчальних закладів м. Києва на основі кредитно-модульної системи організації навчального процесу» [3]. Оскільки ПК здійснюється не рідше одного разу на п'ять років, то саме ця група керівників ЗНЗ у 2013–2014 навчальному році знову проходила ПК у Київському університеті імені Бориса Грінченка. Таким чином, була отримана можливість виміряти рівень володіння навичками роботи у мережі Інтернет керівників ЗНЗ після навчання на курсах ПК п'ять років тому і зараз та роботи у міжкурсовий період.

У 2009 р. не проводилося опитування керівників ЗНЗ щодо володіння навичками роботи у мережі Інтернет. Але навчання офісних програма Microsoft (Word, Excel, PowerPoint), роботи у мережі Інтернет та з електронною поштою було обов'язковою дисципліною на курсах ПК.

Отже, у 2014 р. була опитана 271 особа. На запитання «Як часто Ви користуєтеся мережею Інтернет?» були дані наступні відповіді (рис. 1):

- дуже часто — 182 особи, або 67,2 %;
- часто — 69 осіб, або 25,4 %;
- рідко — 20 осіб, або 7,4 %;
- не користуюсь — 0 %.

Перше, що потрібно відзначити, нема жодного керівника ЗНЗ, який би не користувався мережею Інтернет. А відсоток тих, хто дуже часто і часто користуються мережею Інтернет, складає 92,6 %.

На запитання «Які завдання Ви реалізуєте під час роботи у мережі Інтернет?» отримані наступні відповіді (рис. 2):

- листуюся електронною поштою — 244 особи, або 90 %;
- читаю новини — 252 особи, або 92,9 %;
- ознайомлююся із законодавством — 233 особи, або 85,9 %;
- організую своє дозвілля — 173 особи, або 63,8 %;
- відвідую сайти центральних та місцевих органів влади — 230 осіб, або 84,8 %;
- шукаю матеріали для підготовки до занять — 78 осіб, або 28,7 %.

Фактично кожного дня керівник ЗНЗ перевіряє свою поштову скриньку, читає новини, відвідує сайти центральних та місцевих органів влади, слідкує за змінами у законодавстві. Майже третина від опитаних керівників ЗНЗ готуються до проведення уроків, шукаючи корисні матеріали, а майже дві третини — організуює власне дозвілля у мережі Інтернет.

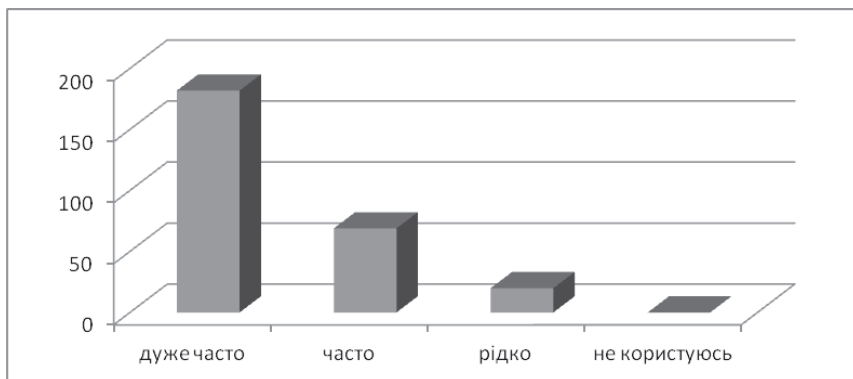
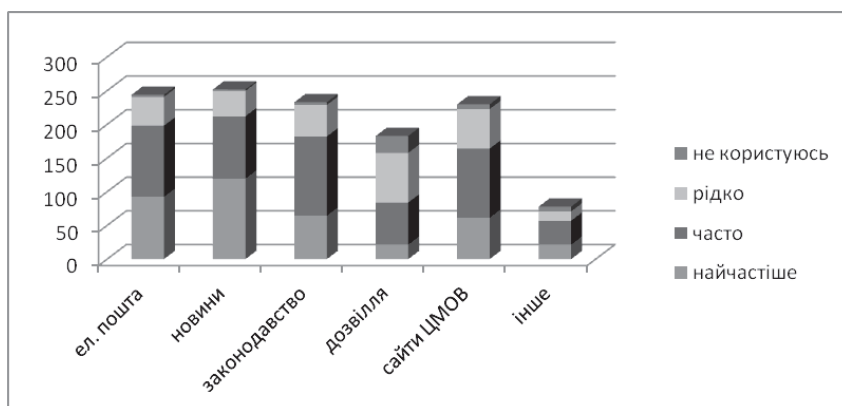

Рис. 1. Частота користування мережею Інтернет

Респонденти відповіли на запитання «Працюючи у мережі Інтернет, Ви, як правило:» (рис. 3):

- користуєтеся обмеженою кількістю сайтів – 163 особи, або 60,1 %;
- відвідуєте сайти у хаотичній послідовності – 33 особи, або 12,1 %;
- користуєтеся великою кількістю електронних адрес – 52 особи, або 19,1%;
- починаєте роботу з порталу (наприклад *ukr.net*), потім обираєте те, що сподобалося – 114 осіб, або 42 %;
- інше – 19 осіб, або 7 %.

Завдання	найчастіше	часто	рідко	не користуюсь
Ел. пошта	93	105	43	3
Новини	120	92	38	2
Законодавство	65	117	47	4
Дозвілля	22	62	74	25
Сайти ЦМОВ	62	102	59	7
Інше	22	35	14	7

Рис. 2. Завдання, які реалізуються під час роботи у мережі Інтернет

Здебільшого звертає увагу користування обмеженою кількістю сайтів, або новинними порталами. Лише 19 % респондентів відчувають потребу та мають допитливість до широкомасштабної навігації у мережі Інтернет. Керівники ЗНЗ недостатньо мірою використовують та навчені працювати з пошукувачами.

На запитання «Якими пристроями Ви користуєтеся?», були отримані наступні відповіді (рис. 4):

- настільним комп'ютером – 227 осіб, або 83,7 %;
- ноутбуком – 221 особа, або 81,5 %;
- нетбуком – 48 осіб, або 17,7 %;
- планшетом – 93 особи, або 34,3 %;
- смартфоном – 84 особи, або 31 %;
- ніяким – 0 %.

Дані засвідчили, що керівник ЗНЗ, як правило, на роботі використовує настільний комп'ютер, а вдома має ноутбук для роботи і дозвілля. Третина респондентів має планшети та смартфони, що свідчить про достатньо високий рівень оснащення сучасною технікою і готовність працювати з нею. Крім того, маючи нетбук, планшет чи смартфон, керівник ЗНЗ вже орієнтований на роботу у мережі Інтернет і з великою долею ймовірності можна стверджу-

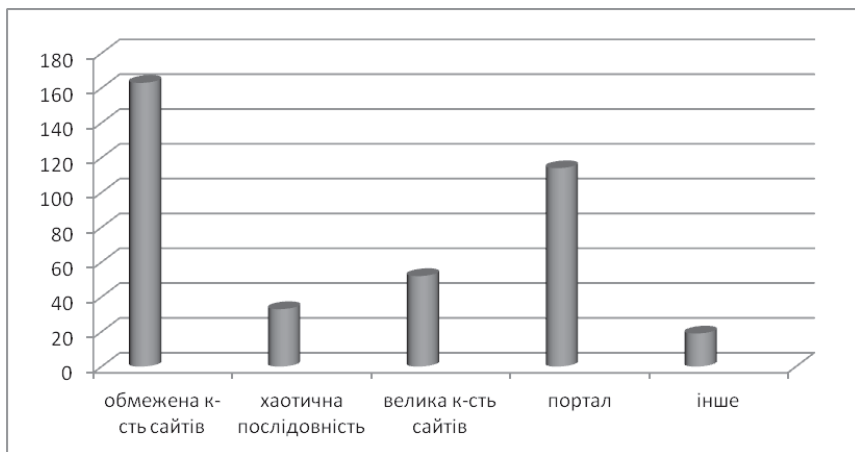

Рис. 3. Спосіб навігації у мережі Інтернет

вати, що ця третина респондентів є досвідченими користувачами як комп'ютерної техніки, так і має розвинуті навички роботи у мережі Інтернет.

Висновки. Результати анкетування серед керівників ЗНЗ, які у 2013–2014 навчальному році проходили курси ПК, показали, що за останні п'ять років ІКТ компетентність цієї категорії значно підвищилася. Керівник ЗНЗ став впевненим користувачем комп'ютерної техніки та розуміє можливості, які надає мережа Інтернет для адміністративної, педагогічної та дозвіллевої діяльності.

Ті завдання, які керівник ЗНЗ реалізує у мережі Інтернет, дозволяють йому вдосконалювати свої інформаційні та комунікаційні компетентності, розвивати навички орієнтації в інформаційному просторі та використовувати інформаційні продукти й послуги у повсякденній діяльності. Для адміністраторів курсів ПК рекомендуємо запровадити дисципліну «ІКТ-компетентність керівника навчального закладу» як обов'язкову для опанування.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у проведенні щорічних досліджень щодо інформаційно-комунікаційних компетентностей керівників ЗНЗ як фактору розвитку їх методологічної культури.

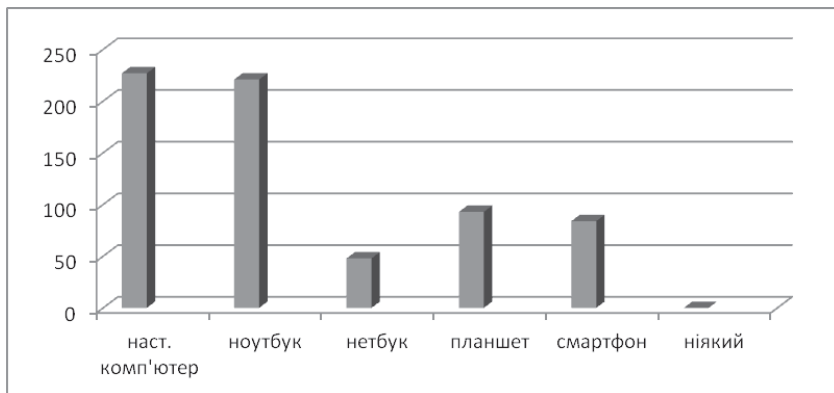

Рис. 4. Пристрої у користуванні респондентів

Джерела

1. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 4.02.1998 р. № 75/98 (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради. — 1998. — № 27–28. — С. 10, 182.
2. Литвинова С.Г. Інформаційно-комунікаційні компетентності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/210/1/statja-9.pdf>. — Назва з екрану.
3. Тимчасове положення про підвищення кваліфікації керівників, педагогічних та інших категорій працівників навчальних закладів м. Києва на основі кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Київському міському педагогічному університеті імені Б.Д. Грінченка [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://is.kubg.edu.ua/images/stories/Departments/uprav_diyl/PDF/polozh_PK.pdf. — Назва з екрану.

В статье приводятся результаты опроса среди участников курсов повышения квалификации руководителей общеобразовательных учебных заведений г. Киева по вопросу владения навыками работы в сети Интернет. Выясняется частота использования сети Интернет и задачи, которые реализуются во время работы в ней. Определяется, что руководитель общеобразовательного учебного заведения стал уверенным пользователем компьютерной техники и понимает возможности, которые предоставляет сеть Интернет для административной, педагогической и досуговой деятельности.

Ключевые слова: повышение квалификации, руководитель общеобразовательного учебного заведения, сеть Интернет.

The article presents the results of a survey of participants of in-service training courses of educational managers in Kyiv on possession of skills in using the Internet. It turns out the frequency of use of the Internet and the challenges that are realized while working in it. It determines that educational manager of comprehensive educational institution is a confident user of computer technology and understands the opportunities offered by the Internet for administrative, educational and leisure activities.

Key words: in-service training, educational manager of a comprehensive educational institute, the Internet.